

Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.
Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osební pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.
Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.
Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Velja
za celo leto 4 krone.
Denar naj se pošilja točno pod napisom:
Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 30. malega srpana 1910.

Štev. 31.

Shod

„Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“

se vrši

v Prevaljah na Fari

o nedeljo, dne 31. julija 1910, po prvi božji službi, pri Šteklju.

Spored: Regulacija Meže, političen položaj in slučajnosti. Poroča državni in deželni poslanec gosp. Franc Grafenauer. **Odbor.**

„Mi nismo zoper vero.“

(Od drž. in dež. poslanca Grafenauerja.)

Dandanes se veliko piše, a malo bere; še več govori in še manj misli. Temu je vzrok, ker se nižjim slojem ljudstva, posebno slovanskim manjšinam, ne privoščijo ne od strani vlade in ne od strani samostojnih korporacij, izobrazba na podlagi njihovega maternega jezika. **Dokler se narod ne izobrazuje na podlagi svojega jezika, ostane gospodarski suženj „otrokom tega sveta“ in duševni berač, kateri si mora šteti v čast, če ga pes „olikanega gospoda“ oblaja.** Ta resnica velja v prvi vrsti za nas Korošce. Da se pa dandanes veliko govori in malo misli, temu kriva je največ „moderna izobrazba“ naše mladine. Pravim: Moderna izobrazba. Kaj pa je moderno? Moderno je, kar ustreza začasnemu okusu bogatih ali nadutih ljudi. Bogati ljudje so pa v redkih slučajih tudi narodni, a še redkeje so pametni; saj: „Kjer se bogastvo začne, tam pamet jenja.“ To trdim po svojem lastnem prepričanju. Največja neumnost tudi lahko postane „moderna“, če je

po okusu gotove vrste ljudi. „Modernizem“ pa je dvojni: zunanji in duševni. Zunanji modernizem se kaže najbolj v „moderni obleki“; na pr. pri današnjih klobukih „modernih dam“, kateri prav lahko delajo konkurenco ribniškim sitarjem, in ki so krona neumnosti, a so vendar „moderni“! In v čem obstoji današnji „duševni“ modernizem? Kdo pa velja danes za prebrisanega, študirane in „nobel hospoda“? Tisti, ki najbolj zna zaničevati in zmerjati našo katoliško duhovščino, naše katoliške obrede, zasmehovati naše katoliške bogoslužje, ki nikdar — če ni prisiljen — ne vidi cerkve znotraj, ki se nórčuje iz vsega, kar je katoliško, a pri vsem tem „nima nič zoper vero“! Seveda, zoper vero, katere on nima, ničesar — zoper vero, ki jo ima katoličan, se pa repenči! Taki ljudje so danes „moderno izobraženi“.

Moderna izobrazba je oče liberalizma. Gorje pa tistemu, ki ni „moderno izobražen“, ker se upa javno priznati, da je katoličan! Zaničevanje, zapostavljanje, preziranje, zasmehovanje v socialnem oziru in če mogoče — ugonobitev takega značaja, to je prizadevanje „moderno izobraženih“ elementov. „Klerikalci“ in kot tak se mora iztebiti na vsak način. To dejstvo je huda, skleča, uprav pogubonosna rana na telesu celega slovenskega naroda. Kje pa bi bili Slovenci sploh, posebno pa mi koroški, ko bi nas ne začeli probujati od „moderno izobraženih“ tako zaničevani „klerikalci“ duhovskega in posvetnega stanu? Po nas bi bilo! Zgodovina bi govorila: „da smo bili“. In bi bilo drugod drugače v slovenskih pokrajinah? Kamor se človek ozre, povsod vidi, da so bili katoliška cerkev in njeni zastopniki, katoliški duhovniki, prvi buditelji in vztrajni voditelji ljudstva in tudi marsikateri današnjih „modernistov“ je lizal strd klerikalnih čebel. Njih prizadevanje in hvaležnost pa je povsod: Razdirati od „klerikalcev“ začrtana pota do boljše bodočnosti slovenskega naroda in pri vsem tem „nimajo nič proti veri“; a njih vera je čast, njih upanje past in njih ljubezen oblast. — In njih narodnost? Pregovor pravi: „V svojih dejanjih slika se človek“. In kakšna so dejanja modernih liberalcev? V kratkih besedah povedano: Razdiranje krščanskega družabnega reda! To je jedro,

to je prizadevanje, to je dejanje modernega liberalizma in njegovih privrženecv.

Kdo je na pr. uničil na Angleškem samostojni kmetijski stan? Mar ne liberalizem v družbi z velikim kapitalom in z njeno oblastjo? In odkod prihaja sedaj bojazen Angleške pred Nemčijo? Odtod, ker sta kapital in liberalizem „mednarodna“; a kmet je na Angleškem uklenjen v spone liberalnega kapitalizma; on ni trden in prost, zato pa primanjkuje angleški državi, tudi kljub vsemu državnemu bogastvu, ona trdna in zanesljiva podlaga in moč, ki edino more vzdrževati državo: Samostojen, prost in domoljuben kmet! Pri vsem tem pa moderni liberalizem na Angleškem ni imel „nič proti veri“, a katoliške Irce, ki so pili kelih trpljenja kot kmetje in katoličani še v večji meri kot mi Slovenci na Koroškem, te irske kmete je liberalna angleška vlada popolnoma podjarmila velikemu kapitalu. Uničila je njihovo samostojnost! Ja, ali so prizadevanja liberalizma na Portugalskem, Španskem in Francoskem drugačna? Ja, ali ne skuša doseči svoj razdirajoči cilj liberalizem tudi v Nemčiji in pri nas? Ali ne stremi „moder ni liberalizem“ tudi pri nas za tem, da se vpelje v Avstriji še „prosta šola“, in „divji zakon“, ker je „prosta veda“ po liberalnem zakonu že od države priznana? Pri vsaki priložnosti poudarjajo potrebo, da se morata zakon in šola „reformirati“ v liberalnem smislu. In v čem bi obstala ta reformacija? V tem, da zgubita — zakon in šola **verski** značaj — a liberalci še „nimajo nič proti veri“!

To so stebri, na katerih sloni ves družabni red in vsaka narodna sila. Dosihmal so čuvali v prvi vrsti poslanci kmetov krščanski značaj teh stebrov družabnega reda; njih podkopavanje pa je cilj in naloga modernih liberalcev, kateri pri vsakem zborovanju v bariton glaslu poudarjajo: „mi nismo proti veri“. In še enkrat vprašam: Njih narodnost? Cena liberalne narodnosti je različna; a nje najvišja cena je: Bogata gospa! Za to ceno proda liberalci sebe in narod. Pri liberalcih velja to-le dejstvo: Dokler niso nič, hočejo vedno nekaj biti, ko pa postanejo nekaj, niso nič. Pardon! Nekaj so vendarle. Kritizirajo namreč vse, kar drugi delajo, a **njih dejanja** so pod

Podlistek.

O, saj še živim, star samotarček!

Bog te živi, moj stari ljubi „Mir“! Stara prijatelja sva; jaz se staram in staram, ti pa postajaš vedno mlajši, čim starejši si. Medel si res, kakor si bil še pred par leti, zato si pa živ, žilav in krepek. Skoro da sem se te še jaz ustrašil, ko si s tako silo mahnil po našem nasprotniku, da je kar tlesnilo. Pa prav je tako! Takega te rad vidim! Bog te sprimi!

Menil si morda, da so me, starca samotarja, že nesli gor k sv. Jakobu, ker celih pet let ni bilo kaj slišati o meni. E, samotaril sem, samotaril. Starost je slabost, mladost pa norost, pravijo. Spal sem ves čas, kakor naš kralj Matjaž. Saj mi tudi ni kazalo drugega; moje oči so tako oslabele, da s starim „rešpetlinom“ nikamor nisem več videl. Naročil sem si novega iz Celovca, pa ne čudi se, da so potrebovali v Celovcu celih pet let, da so ga sklamljali. Celovčani so pač še vedno stari; za delo nimajo časa, ker morajo proti Slovincem hujskati, čeravno se od njih živijo. No, to pa rečem, da dobro pa nese moj novi „rešpetlin“, dobro so mi ga sklamljali.

Predno položim svoje stare kosti v hladni grob, sem hotel še obiskati svojo še starejšo teto Golico in pocukati jo malo za čop, da mi za zmiraj ne zaspi, ker so ji Nemci dali strupa „germanolin“ in nameravajo po njeni smrti izročiti njene krasne planine in vrtove neki privandranu baburi „Kahlkogel“, ki je baje sorodnica slovitega rav-

natelja Jahne, ki je tudi privandral od neko iz nemškega severa in pomaga zdaj zobati na Koroškem Slovence in slovenske gore. No, želodec mora imeti pa res velik, toda požrešnost ni nikdar dobra; kdor veliko je, temu rado kaj v želodcu obleži. Primojdunaj! Če se loti trdega „Triglava“, mu gotovo obleži v želodcu!

Ej, težko sem hodil. Stare kosti, stare kosti! Pa moja stara gorjača je še vedno krepka, da bi še vedno lahko posvetila nemškim buticam! Ta me je krepko podpirala. Naprti si to pot nisem mnogo; bal sem se, da obnemorem. Zato sem pustil doma še malo luknjasto malho, le v žepe sem si natlačil suhih hrušk in režljev, „rešpetlin“ pa sem si privezal za motvoz in ga vrgel čez ramo.

Kako mi je stresala teta Golica roko! „Bog te sprimi, samotarček, Bog te sprimi! Si še živ? Me veseli, da te zopet vidim. Pa siv že postajaš in na kup ležeš. Ti revež, ti!“

„Pa si še krepka, teta“, jo nagovorim. „Nisi videti nič zaspana. Menda se te „germanolin“ noče nič prav prijati. Nekaj sto let jo še znaš vleči.“

Divje se je zakrohotala, da so se stresali bližnji vrhovi. „Otresem se nemških muh kakor lev komarjev.“ Nastavil sem proti Celovcu „rešpetlin“. Res, gromki govor tete Golice so morali slišati v Celovcu. Zakaj ravnatelj Jahne, ki je ravnokar krščeval „Zelenico“ in ji dal ime „Spinatkogel“, je kar obledel in se pri svoji ceremoniji tako zmešal, da je krstil čisto neveljavno. Vdvrakrat krstiti pa se, hvala Bogu, ne sme! In tako je in bo ostala Zelenica še zanaprej Zelenica. In prav

je tako! Če bi jo morali klicati „Spinatkogel“, bi si, kar nas je še starih Slovencev, izvinili jezike in bi postali mutasti ali nemi, kakor so bili Nemci, ko so še na medvedovih kožah ležali, grizli želod, pili grenek ol, pretepali žene in nagajali z roparskimi pohodi Slovincem.

Pa tudi Prešerna sem videl, ki je bil v svojih mladih letih navdušen narodnjak. Pozneje mu je šolsko nadzorništvo bolj dišalo. Ravnokar je sedel v kavarni „Dorrer“ in bral „Mir“, ki Prešerna ni maral priznati za najboljšega slovenskega jezikoslovca na Koroškem. Gromki glas tete Golice ga je tako prestrašil, da mu je padel „Mir“ iz rok in je zarentačil, da zanaprej ne bo več opravljal službe mežnarja, ko bo Jahne krščeval slovenske gore.

To je še meni starcu tako ugajalo, da sem poskočil in zajuckal kakor revček Andrejček lani na gledališkem odru. In vzdignil sem Andrejčkovo, kakor sem znal samo še tedaj, ko sem bil še mlad in sva jo s Habnarjem in Mežnarjem včasih vrezala, da so šklepetale šipe na oknih očke Krebitza: „Jaz sem, jaz sem en samotarček na svet!“ „Juhu! Teta Golica, danes pa še jaz grem s teboj rajat.“

„Ti veka stara, nazadnje boš še začel ti no-reti kakor nemški „Volksrat“ tedaj, ko je zmagal pri državnozbornskih volitvah poslanec Grafenauer.“

„Tega ne vem, teta, toda slišal sem, da so se pri zadnjih deželnozbornskih volitvah tresle hlačke tudi celovškemu purgermajstru vitezu Metnitzu. Ta mož je sicer neustrašen, ker ve, da je denar sveta vladar, in denarja mu ne manjka; toda to pa tudi ve, da z Grafenauerjem ni dobro črešenj zobati, in da je že marsikaterega začelo „šravfati“,

vso kritiko in njih prve in zadnje štiri reči so: Čast, past, oblast in — denar. Menda ni treba teh štirih reči še primerjati s stremljenjem, dejanji in nakanami modernih liberalcev, dejstva govorijo dovolj jasno. Ravno tako, kakor so socialni demokrati druga izdaja „nemških nacionalcev“, so liberalci druga izdaja „protestantov“. Edino, kar imajo te tri kompanije krščanskega na sebi, je, da se njihov nauk oznanjuje v vseh jezikih. A duh njihovega nauka je: Razdiranje in podkopavanje krščanskih podlag in načel, na katerih sloni ves družabni red! „Proč z vero iz zakona, ven z veronaukom iz šole“, to je njihov bojni klic, to je njih srčna želja; a pri vsem tem: „Nimajo nič proti veri“.

Najbolj čudno in pomenljivo pa je, da se zaganjajo moderni liberalci z vso surovo močjo ravno v katoliško vero. Zakaj ne v protestantovsko, ali v kako drugo? Saj jih je na celem svetu nad šestdeset! Da se zaganjajo nemški nacionalci, radikali, protestanti, socialni demokrati, židi in liberalci ravno v našo katoliško vero, je krasen dokaz, da uči papež in katoliška duhovščina resnico — da je naša vera prava; kajti „resnica v oči bode“ in tej svobodomiselni sodrgi ni nič zopernejšega, kot resnica. To se jasno kaže ravno v današnjih dneh, ko vse „svobodomiselno“ časopisje napada rimskega papeža zavoljo njegove zadnje okrožnice, katera je znana pod imenom: „Boromejska okrožnica“ (enciklika). Kaj je to? Glavar katoličanov, rimski papež je poslal katoličanom pastirski list, kar so storili tudi apostoli. V tem listu kaže rimski papež v mili obliki in jasni besedi novo vero, ki so jo začeli učiti od katoliške vere odpadli „reformatorji“ šestnajstega stoletja, in nje splošno slabi in škodljivi vpliv, posebno v nemških deželah, ter naglašja nasproti temu dejstvu človekoljubno, nesebično delovanje sv. Karola Boromejskega kot reformatorja v zmislu katoliške vere. To je bistvo papežev okrožnice. In z vso srditostjo se je vrglo „svobodomiselno“ časopisje na glavarja katoliške cerkve, očita mu nestrpnost, kaljenje miru, preganjanje in žalitev drugovercev, nazadnjaštvo itd. in kliče vlade in pekel v boj proti rimskemu papežu. In pri tej ostudni gonji tudi naše slovensko liberalno časopisje ne zaostaja. To je tisto časopisje, katerega služabniki in privrženci pri vsaki priložnosti poudarjajo: „da nimajo nič zoper vero“. In taki ljudje hočejo ljudstvo podučevati in reševati? Hinavci! Vam veljajo besede sv. apostola Janeza, ko piše: „Oni imajo hudiča za očeta. Ta je bil lažnik od začetka. Ako lažnivo govori, govori iz svoje lastnine, ker on je oče laži.“ Razumete? In kaj bo svobodomiselno časopisje doseglo po svojem ostudnem, votlem pisarjenju zoper papeža? Ravno nasprotno od tega, kar si želi. Laž ima namreč kratke noge.

Rešitev te zadeve je pa čisto preprosta. Ako je naš rimski papež pisal neresnico, no, potem naj protestantovski „papež“ spiše za protestante in če hoče, tudi za katolike — če je mogoče — drugo okrožnico, v kateri naj **dokaže**, da je rimski papež pisal neresnico, saj je vsakemu Janssenova „Zgodovina nemškega naroda“ na razpolago; oče Denifle vam podaja krasne zgodovinske podatke in tudi Hassert vam bo dobro

služil, če se ne bojite resnice. Torej le po rimskem papežu in po naš katoličanih! Saj nimate nič zoper vero! Pokažite se pri luči! Ne rijte kakor krt in ne grizite kakor podjedi! Mi katoličani z vso mirnostjo pričakujemo „pastirski list“ protestantovskega „Kirchenrata“, kateri bo gotovo tudi imel kakega vidnega glavarja nemških „reformatorjev“, a še bolj radovedni smo katoličani na pastirski list, ki ga naj bi izdal glavar internacionalne, svobodomiselne sodrge; saj vsaka hiša mora imeti gospodarja. Verski program svobodomislecev bo gotovo jako zanimiv, najmanj pa vsaj toliko vreden, kot so vsi „pročodrimovci“ vkup. Ako pa vsi navedeni faktorji niste v stanu ovreči okrožnice rimskega papeža z zgodovinskimi dokazi, potem ne zapeljuje ljudstva, ampak: „Molčite!“ Vaša slika je gnusna!

Kolumbovo jajce pri liberalcih.

Slovenski liberalci so zelo podobni nemškimi nacionalcem. Nemški nacionalci ne vedo že, kako bi dali duška svojemu veselju, ako izpodleti Slovence kako podjetje; uspehi Slovencev jih pa jezijo, da poberejo iz vseh kotov svojih uredništev psovke in jih mečejo na Slovence. Kakor nemški nacionalci delajo tudi slovenski liberalci, seveda iz drugih vzrokov. Vsak uspeh naše katoliške narodne stranke jih neizrečeno boli, naj si bo za narod še tako važen; zato ga skušajo vedno zmanjšati. Vse pa, kar se ponesreči, jih neznanosko veseli, in ker o lastnih uspehih ne morejo govoriti in pisati, trobijo o eni in isti zadevi po sto in stokrat v svet in kažejo, kako so „klerikalci zavozili“.

Ravno ta prelepa lastnost slovenskega liberalizma se je pokazala zopet v vsej svoji nagoti. Liberalce pri „Korošcu“ uspeh „Slovenskega šolskega društva“ v zadevi šolskega vprašanja na Strojni in v Št. Danijelu tako jezi, da so pozabili vse meje dostojnosti in skušajo zadevo omalovaževati z grdimi osebnimi napadi na tistega, ki je pravzaprav uspeh izvojeval, namesto da bi se naše zmage veselili in zaklicali: Slovenci pokonci! Poslužite se praktično tega pravnega uspeha!

Razumemo pa, zakaj dej liberalcem tako hudo, da je „Slovensko šolsko društvo“ izvojevalo velepomembno razsodbo državnega sodišča. Hudo jim je, da je sedaj odkrita vsa lenoba liberalcev, ki se samo po gostilnah in peneh kozarjih postavljajo kot narodni delavci in mučeniki. 25letnico svojega obstanka je prav tiste dni na ravno podoban način praznovala Ciril-Metodova družba, ki je pustila koroško šolstvo brez vsake inicijative ves ta dolgi čas, ne da bi ganila samo prst zoper naš šolski sistem. Tudi šentjakobska šola bi ne stala, če bi se koroški klerikalci ne bili postavili na svoje noge. Niti počenega groša ni dala za to šolo C. M. dr. Vse se je nabralo in poskrbelo brez nje; to vedo koroški Slovenci in zlasti požrtvovalni šentjakobčani sami in si pri tem o C. M. D. mislijo — svoje! Tudi boja pred šolskimi oblastmi za ohranitev slovenske šole v Št. Jakoba se ni udeležila C. M. D. Izvojevali smo ga tudi sami, in sicer je ta boj srečno izpeljal

zopet ravno ta presneti dr. Brejc, kojega delo ne pusti mirovati žejnih in lačnih, sicer pa zaspanih liberalcev.

Zdaj so našli Kolumbovo jajce. Državno sodišče je pritožbi šolskega društva ugodilo. Ko bi liberalci s svojo C. M. D. pri tem imeli le senco zasluge, ne bi bilo slavošpevov ne konca ne kraja. Toda ker so pri tem uspehu tako nedolžni kakor C. M. D., zato pa sedaj naenkrat najdejo, da je bila ta stvar čisto lahka in da bi se bila že davno lahko izposlovala. „Korošcevi“ dojenčki nimajo niti toliko preudarka, da bi videli, kako so s tem ravno sebe in C. M. D. osmešili. Če je bila stvar tako lahka, zakaj si ni C. M. D. že davno tega laborovega venca spletla? Zakaj ni ona, ki je bila v to poklicana, storila celih 25 let svoje dolžnosti? Zakaj je bilo treba še-le „Slovenskega šolskega društva“ in g. dr. Brejca, da se to vprašanje spravi pred državno sodišče? Kolumbovo jajce! Zdaj vsi liberalci vedo, kako je treba narediti, ko sta jim šolsko društvo in dr. Brejc pokazala! To so modrijani! Pa imajo še izgovor: Pravijo, da dr. Brejc ni izpolnil svoje dolžnosti, ker take razsodbe od državnega sodišča — že davno prej ni dosegel. Dr. Brejc je torej zopet kriv. On je kriv sploh vsega, kar liberalci vsled znane lenobe ne dosežejo, kajti on je dolžan vse vojske z nemškimi nacionalci izvojevati, in sicer uspešno in takoj in sicer prav sam; liberalci imajo samo pravico komodno sedeti v ložah in gledati na ta boj in kvečjemu še Brejca izžvižgavati in ga psovati, ako mu kaj izpodleti. To je edina dolžnost liberalcev na narodno ogroženih mejah! In pri tem se liberalcem dobro godi, polnijo se jim mošnjički in redijo se jim trebuščki, da je veselje. To pa jim je glavna reč.

Zaradi boljše prebave svojih želodcev pa se sem in tja izpljujejo nad našimi voditelji. To je slika tistega pol tucata liberalnih frakarjev, ki dajejo v „Korošcu“ v posmeh in zabavo vseh resničnih Korošcev vsakih 14 dni svoje predstave. Njihovi lenobi in nezmožnički dela samo še njihova nesramnost v obrekovanju, psovanju in sumničenju drugih konkurenco. Toda svojih voditeljev za vse njihovo ogromno, zares požrtvovalno delo, za njihove osebne in gmotne žrtve ne bomo pustili blatiti od takih narodnih lenuhov. Branili jih bomo pred inzultu in sumničenjem, kakor zaslužijo, delovanje liberalcev pa osvetlili tudi tako, kakor zasluži!

Koroške novice.

„Korošec“ krepko laže. G. dr. Müller nam je poslal sledeč popravek: „Z ozirom na Vaš dopis »Korošec krepko laže«, v katerem trdite, da moja hčerka ne zna slovenski, blagovolite sprejeti pod istim zaglavjem in z istimi črkami sledeči popravek: Ni res, da moja hčerka ne zna slovenski. Res pa je, da zna moja hčerka tudi svoj slovenski materni jezik. Z odličnim spoštovanjem Dr. F. Müller.“ Nas veseli, če se je g. dr. Müllerja hčerka v tem kratkem času res naučila slovenski. Saj še ni tako čudno dolgo od tega, ko je sam g. dr. Müller priznal, da ona ne zna slovenski govoriti.

„Ljubi samotarček, ti si res vesel dedec. Samo da je moja stara glava že precej strena in ne morem kar vsega naenkrat zapopasti. Odstavi rešpetlin, pa ostani pri meni, da mi še jutri kaj novega poveš. Saj vem, da si že lačen, v žepu pa imaš še po staroslovenski navadi nekaj suhih hrušk in rešljav.“

Seveda sem svojo častitljivo teto ubogal. Vidiš, ljubi moj „Mir“, da še živim, prav tako kakor tisti nadvojvoda Ivan Orth, o katerem so tudi sodili, da je že šel v krtovo deželo. Kar bom kaj jutri videl, ti bom že še zvesto poročal. V tiste „Freie Stimmen“ moram najprej pogledati; se mi ne zdi vse v redu. Do tedaj pa ostani zdrav in mi pozdravi Tineta in Barigeljca, če še živita; če pa sta na onem svetu, pa naj mirno počivata! Tvoj stari samotar.

Pozor! Zavarovalnice povišujejo zavarovalnino. Razne zavarovalnice proti požaru obračajo v zadnjem času posebno pozornost slovenskemu ozemlju, — a poleg dela, ki obstoji večinoma v tem, da psujejo domačo zavarovalnico, da love posestnike na razne načine v skrbno nastavljene mreže, si hočejo pomagati tudi s tem, da povišujejo zavarovalnino in pošiljajo zavarovancem nove police z zvišeno ceno. — Posestnik, kateri si ne ogleda svoje police, jo sprejme in ujet je za novo dobo! — Prva skrb posestnika bodi torej, da se pouči iz nove police o ceni, in ako zapazi povišanje zavarovalnine, naj „tako“ vrne polico, — kajti nikdo ne more siliti zavarovanca, da bi plačal večji znesek kakor se je pogodil, taka polica je neveljavna. — Torej pozor!

ako je to poskusil. Njegov strah pred Grafenauerjem je tako velik, da se je bojda že izrazil, da proti Grafenauerju ne namerava več kandidirati v splošni skupini. Boji se menda tudi župana Miklaviča, ki ima po celi Podjuni velik ugled, morda še večji, nego so Metnitzovi kapitali. Ta strah je menda tudi vzrok, da se Metnitz ne upa med svoje volilce v Podjuni. Kaj bi se zgodilo, če bi med svojimi volilci na kakem zborovanju zapazil Miklaviča? To bi se pogovorila zaradi celovškega kolodvora, in tedaj bi morda znal še Metnitz slovenski; v strahu namreč se človek kaj rad spozabi. . . . Sicer pa je prav dober možej ta-le celovski vitez. Pomisli, ko bi ne bil tako dober, bi kot župan pognal vse celovške Slovence iz mesta. Prvi bi pa sfrčal ti, ljubi „Mir“. V Ličivasi je za časa volitev hvalil Boga, da mu je dal nekaj premoženja, ker bo tako svojim volilcem lahko dal še več, nego je dal dosedaj svojim priganjačem, kadar so ga do zore jutranje pili, da je kar z mize teklo. Socialnim demokratom, vedno lačnim in večno žejnim, so se že kar sline cedile po milijonih; računali so le na bogatega kandidata, ki bi po socialdemokratskem naziranju sploh kaj imel z njimi deliti. Taka-le uboga para, kakor je Lukas, ni za socialdemokrate, ker nima ničesar, kar bi mogel deliti. Kaj bomo tudi s takim-le Grafenauerjem, ki ima baje — vsaj mohliški Tašek je tako trdil — samo dve kozi? Ta še prevajalskih socijev ne more napiti! Zato so pa tudi vsi socialni demokratje, ki imajo še kaj socialnodemokratskega masla na svoji glavi, kar unisono volili Metnitza. Le par buteljcev, ki jih seveda tudi med sociji kakor nikjer ne manjka,

se je izgnubilo od rdeče črede. Pa disciplino držijo sociji, da bi se še naša stranka mogla od njih učiti. Pri njih gre vse tako po žnorce kakor pri žabjem koncertu. Če njihov vodja začne počasi kvakati, v trenutku upije vse „kva-kva-kva“, in koncert je tu. Tu se ne sme nič v stran kvakati. Gorje mu, ki bi se to predrznil, takoj ga drugi prekvakajo.“

„To so pa same zanimive novice, o katerih nisem tu gori še prav nič slišala,“ se začudi teta Golica. „Pa da se Metnitz tako boji Grafenauerja, tega bi se res ne bila mislila. Ali je tisti Grafenauer res tako hud?“

„Hud pa, hud! Če le s svojimi brkami malo pomiga, pa je že ves Celovec in ves „Klagenfurt“ s Pierlom vred pokoncu. Pa upajo se ne nadenj. Tako se poganjajo okoli njega kakor mačke okoli vrele kaše. Pa kaj, ljuba teta Golica, kaj Grafenauer, ko bi ti videla enkrat še-le tistega dohterja Brejca, tisti je še-le pravi! Če gre ta po mestu, držijo vsi klobuke v roci. Pred tem ima bojda še celovski lintvern rešpekt. Če pride na sodišče, državni pravdniki kar skačejo, kateri bi se mogel najprej izmuzniti. Še pred kratkim je bojda pri deželnem sodišču v Celovcu tako namazal tistega brnškega Pirkerja, da bo moral iti kašo pihat ali pa bo moral seči globoko v žep. Škoda lepih kronic. Da se Pirkerrju le ne smilijo! Že moram nastaviti rešpetlin, da vidim, kako se počuti. Glej, teta, ravno gre po vasi, pa drži se tako kisko kakor premagan lev, ki si mu pobral mladice. Gotovo je naredil obljubo, da Mraku nikdar več ne bo rekel „hecar“. Revež! Sicer je na Brnci vse veselo. Dekleta in žene kar stikajo glave.“

Podoknico je pel v pondeljek zvečer na „celovških poljanah“ moški zbor „Slov. del. društva“ v Celovcu vrli narodnjakinji in dobrotnici društva, gospej Ani Činkovic in njeni gpdni. hčerki povodom njunega imendana. — Čestitamo!

Klasičen zagovor č. g. Almerja. „Si tacuisses...“, „o ko bi bil raje molčal,“ si je marsikateri izmed duhovnih tovarišev č. g. Almerja mislil, ko je prebral njegovo „poslano“ v „Kärntner Tagblattu“ kot odgovor na „Slovenca“ in „Mir“, ki sta mu očitala, da se je udeležil zborovanja nemškega „Schulvereina“ v Borovljah. Marsikdo je brez dvoma prej še menil, da je č. g. Almer morda samo slučajno zašel na „Schulvereinov“ shod, kjer je bil, da izvzamemo g. kateheta Almerja, zbran tak cvet borovske nemškutarije, ki vzdihuje po protestantovskih pastojih, ki bi prej ko slej raje videla, da bi iz šol zginil zadnji sled katoliškega veronauka in ki je brez dvoma bila res vesela, da je prišel enkrat v njeno sredo celo en katoliški duhoven; saj so nasprotniki katoliške vere vedno vsi v ognju za duhovnika, ki se spozabi in zaide v njihovo družbo, jo zagovarja in ji služi. Kako so v nebesa povzdigovali na pr. g. Českyja! Sedaj je Almer v poslanem sam potrdil, da je šel prostovoljno na Schulvereinov shod. G. Almer naj se ne sklicuje na to, da „Mir“ ni imenoval poročevalca in glavnega govornika na dotičnem shodu. To „Mira“ ne zanima toliko; pač pa je zanimalo Slovence, da je g. katehet Almer navdušeno govoril za „Schulverein“ in povedal, da je že dolgoleten ud „Schulvereina“. Gospod Almer je torej povedal v svojem „poslanem“ še več, nego sta poročala „Mir“ in „Slovenec“. Si tacuisses! O da bi bil g. katehet molčal! Prihranil bi si bil pouk, ki ga moramo dati katoliškemu nemškemu duhovniku in mu povedati, da nemški „Schulverein“ ni društvo, v katero bi imel spadati katoliški duhovnik, razven če so morda nekateri nemški duhovniki prepričani, da so največje opore potrebna — ne katoliška — ampak svobodomiselna društva. Da g. Almer ne bo menil, da smo samo mi katoliški Slovenci tega prepričanja, mu moramo naznaniti, da se je velezaluzni nemški, pa katoliški lajik, cesarski svetnik dr. Kaspar Schwarz na Dunaju lani enkrat izjavil, da je Schulverein svobodomiselno društvo. Da g. Almer morda ne bo menil, da se je v tem društvu od lani obrnilo kaj na bolje, mu radevolje citiramo iz izbornega glasila nemškega katoliškega šolskega društva za Avstrijo, „Weckrufe an das katholische Volk“, št. 7, z dne 15. julija 1910: „Der Deutsche Schulverein, der durch eine geschickte Annäherung an die Cristlichsozialen das katholische Volk irre zu führen wusste, wird von den überzeugten Katholiken nicht bloss als ein nationaler Schutzverein, sondern vorerst als ein alter, erzliberaler Verein angesehen und behandelt.“ Naj se g. Almer ne izgovarja, da tudi slovenski duhovniki delujejo za svoj narod. Te naravne pravice in dolžnosti ne bomo nemškemu duhovniku nikdar odrekli. Saj nismo morda tako krivični in nimamo tako šepave logike kakor lutrovska „Bauernzeitung“, ki zagovarja nasproti „Slovenca“ in „Miru“ g. Almerja, izliva ogenj in žveplo na slovenske duhovnike, ker delajo za svoj narod, v isti sapi pa očita nemškemu duhovniku, da ne delajo za svoj narod, temu pa še pristavi krono neumnosti z besedami: „Na obeh straneh bo enkrat žalostna vzbuja.“ Naj se tudi ne sklicuje več, kakor je storil v Borovljah, da je bil „Schulverein“ ustanovljen od katoliškega duhovnika. Slovenski duhovniki delajo za svoj narod v katoliških društvih, ne svobodomiselnih, na slovenskem ozemlju, ne kje gori med Nemci in edinole za Slovence. Slovenski duhovniki delajo v društvih, ki le branijo pravice in imetje slovenskega naroda, ne pa v društvih, ki ne branijo svojega naroda, ampak le naskakujejo sosedni narod in mu s pomočjo denarja in gospodarske premoči jemljejo jezik in njegove sinove in hčere, da jih naredijo za janičarje! To je razlika, kakor je velika med pravico in krivico, kakor je velika med dobrim in zlom. Naj bi se g. Almer le učil od slovenske duhovščine, ki je tudi sodelovala pri Ciril-Metodovi družbi, ki ji je dolgo vrsto let načelovalo celo odlični slovenski duhovnik, dokler družbin odbor ni bil liberalen. Kakor hitro pa so mladi liberalci odbor z zvijačo in nasiljem poliberalili, so slovenski duhovniki stopili — v stran! To so storili kljub temu, da je med nemškim Schulvereinom in Ciril-Metodovo družbo še sedaj bistvena velika razlika. Ciril-Metodova družba je za same slovenske otroke tu, Schulverein pa ni v prvi vrsti za nemške otroke, ampak lovi slovensko deco, da jo ponemčuje. Zato ne zasluži pravzaprav imena nemški, ampak protislovenski Schulverein! Gosp. Almer, idite se torej učiti k slovenskim duhovnikom, kako mora katoliški duhovnik strogo varovati katoliška načela, ker je vendar poklican, da se bori za pravico! Ker se gre za načela, zato

je tudi vseeno, ali je govoril g. Almer eno celo uro ali samo pet minut; in ker je govoril in slavil „protislovenski“ Schulverein, je samo po sebi s tem zavzel stališče proti Slovincem. Njegov zagovor, da je dolžan zagovarjati se za svoje postopanje v šolskih zadevah samo pred cerkveno oblastjo, je pa zelo slab, ker g. Almer vendar tudi ve, da vizitacija od strani cerkvenih organov ne spada v javnost. Zaradi izleta meščanskih šolarjev v Velikovu na praznik sv. Petra in Pavla je že mogoče, da dotični razredni učitelj poprej ni mislil na to, da bi bil omenjeno sredo ravno praznik. Ali da bi se pa tega ne bil spomnil vsaj zvečer poprej, ker so vendar vsi drugi meščanski šolarji došli drugi dan k šolarski božji službi, je vendar malo čudno; saj se za vsako božjo službo določajo nadzorovalni učitelji dan poprej. Še bolj čuden pa se glasi zagovor g. Almerja, da je še-le po prazniku izvedel za ta izlet in torej na praznik ni opazil, da pri šolarski božji službi manjka — en cel razred. Iz tega pa tudi sledi, da g. Almerja trditev ne odgovarja resnici, če se zagovarja, da je „Mir“ poročal o njegovem delovanju krivično ali celo neresnično, g. Almerja „poslano“ samo le jasno potrjuje, da je „Mir“ pisal resnico v vseh bistvenih točkah. Z g. Almerja „poslanim“ se pa strinja tudi „K. Tagblatt“, ker ni odklonil odgovornosti za vsebino „poslanega“. To je zelo velika netaktnost lista, ki je strankino glasilo. „Tagblatt“ se potemtakem strinja s pohodom č. g. Almerja v borovljski okraj! Ali smatrajo nemški krščanski socialci ta okraj morda za nemško ozemlje? Na tako provokacijo bi se pa morali pomeriti z nemško krščanskosocialno stranko čisto drugače! V takih zadevah ne poznamo nobene šale! Ali pa morda „Tagblatt“ meni, da je krščanskim socialcem dovoljeno vdirati v naše ozemlje, če je v kaki naši luknji par renegatov, ki so se udinili nemškemu sosedu? In če je privandral v naše ozemlje kak Nemec, imajo tudi potem krščanski socialci kak povod, hoditi tja na protislovenske shode? Ali niso zadovoljni s tem, da so vse šole v Borovljah nemške, da noben Nemec ni prikrajšan, dočim domačini Slovenci nimajo niti enega slovenskega razreda in se še skuša odpraviti slovenski pouk krščanskega nauka za slovenske otroke? Ali katoliški „Tagblatt“ ve, da bi bilo tako stališče protikatoliško? Potem bi ga morali opozoriti na stališče pruskih Nemcev nasproti Poljakom. Kot boljšemu poznavatelju pruskih nego naših slovenskih razmer bodo „Tagblattu“ vendar znane besede, ki jih je izgovoril lani na nemškem katoliškem shodu v Vratislavi ob vseobčem burnem odobravanju nemških katolikov katoliški lajik Marx: da se mora krščanski nauk, v kolikor se zahteva, pončevati v maternem jeziku! Naši poljski verski tovariši smejo biti zagotovljeni, da stojijo v njihovem boju za to čisto naravno in pravzaprav samoumevno zahtevo nemški katoliki vsi na njihovi strani!

Promet z avtomobili zelo narašča, v jezo voznikov, kmetov in vseh ljudi, ki ljubijo svež zrak in niso posebni ljubitelji prahu. Po velikovski državni cesti na pr. se vozi povprečno vsak dan 50 avtomobilov, 100 biciklistov in 10 motor-koles. Dne 25. t. m. se je popoldne od 4. do 5. ure vozilo po beljaški cesti nič več in nič manj nego 18 kočij, 10 avtomobilov, 26 biciklistov, 14 svetovnoslavnih voz celovškega tramvaja, ki vozi k Vrbskemu jezeru, in 8 tovornih voz.

„Slovenska Straža“ je listu „Fr. Stimmen“ strašno napoti. Vse mogoče in nemogoče spravljajo s „Stražo“ v stik, ponatiskujejo v teh suhih časih napade slovenskih liberalnih časnikov na „Stražo“ in kličejo ogenj in žveplo nanjo. Za „Slovensko Stražo“ so taki napadi najboljše priporočilo in kažejo, da imajo nacionalci pred njo strašansko velik strah. Naprej s „Slovensko Stražo“!

Z okna v prvem nadstropju je padla na ulico na velikovski cesti 26. t. m. dveletna hčerka strojnika Moserja Gutenbergove tiskarne v Celovcu. Gostilničar Revelant, ki je šel mimo, je pobral brezvestno dekle in jo oddal materi. Dekle trpi na notranjih poškodbah.

Borovlje. (Novi dohtar.) Minoli teden so se dva Hrvata, en Slovenec in dva zastopnika borovske „nemčurije“ — moža s sabljo ne štejemo nikamor — v pozni uri za polnimi kozarci znašli v neki hiši tam na Dobravi. Polni grenke tekočine so začeli debatirati. Vzrok je bil tisti Simoner, ki je nekaj v potu svojega obraza komaj in komaj zlezal iz četrte šole, zdaj pa poučuje tukaj nemško petje in tako nekako menda za postranski posel prakticira na naši c. k. davkariji. Nemški učitelji in c. k. uradniki smejo namreč vse pri nas. Učitelj Schützelhofer, pravzaprav samo mojster, mu je krepko pomagal. Hrvata sta seveda s takimi ljudmi, ki še ne vedo, kje leži Hrvaška, hitro dokončala. Schützelhofer jima je hotel imponirati s tem, da se je imenoval

— doktorja filozofije. Drugi dan sta se Hrvata silno zavzela, ko jima je nekdo pravil, da je Sch. bil najbrž za kakim „šraubštokom“ povzdignjen za doktorja. Kje je tisti „Schraubstock“ in mojster, se lahko izve v Borovljah pri vsakem piliju. Škoda, da se ni Simoner kot finančni minister predstavil; Schützelhofer — doktor, Simoner pa minister! Ha, to bi bilo nekaj! Simonerju pa še nekaj povemo, če bo imel kdaj še toliko nepotrebnih slin kot zadnjič, on že ve kdaj, — naj jih raje požre, za mladega človeka je zmiraj dobro, če ima kaj toplega v želodcu.

Blače ob Zili. (Ne damo se ne za nos voditi.) Nekatera dekleta in žene so dobile tukaj dopisnice, na katerih je bila pisana, seveda v nemškem jeziku! molitvica. Zraven pa je še bilo pristavljeno, da si bode vsaka, katera moli molitvico in jo devetkrat prepíše ter prepíše pošlje svojim tovarišicam, pridobila v teku devetih dni veliko veselje in še vrlega ženina. Podpisa seveda ni spodaj. Gotovo bo imel tale potratnik le kake beliče preveč v žepu; če pa ima še toliko denarja, da ga tako razsiple, naj se vsaj ne norčuje z božjimi rečmi! Gotovo spada k tistim, katerim manjka „eno kolesce“. Videli bi pač gotovo rad, da bi nas Slovence, ki nas ima za norce, spreobrnil v „nemške mihelne“. Na ta način že ne bo šlo, bo moral druge strune napeti, če jih bo znal prav ubrati, da mu ne bode izpodletelo. Proč, v ogenj s temi nemškimi dopisnicami. Imamo slovenske lepe molitve, te naj pridno molimo in ne dajmo se nemškutarjem za nos voditi.

Od Zile. Poslednji teden skoro ni bilo dneva, da bi ne bilo deževalo. Na naših lepih planinah je šla večkrat toča; vsula se je tako, da je kar pokalo po strehi, in kjer ni bila streha dobra, je prišla toča skoz špranje tudi v planinske kočje. Posebno hudo je pobila po noči od sobote na nedeljo; ta čas je tudi v Šmohoru pobila skoro vse poljske prideleke. Naši hudourniki so sicer malo narasli, ali nič ni bilo hudega. Zila je na nekaterih krajih stopila črez bregove, kar priča, da je moralo tudi v gorenji Zilski dolini močno deževati. Zaradi slabega vremena tudi tujcev ni veliko na naših planinah. V onem tednu sta tudi poginili na bistrški planini lepa kobila in žrebe. Zakaj, to se prav ne ve. Bi pač bilo svetovati in zelo potrebno, da bi vsakokrat živinozdravnik pregledal, na kaki boleznii je poginila živina; morda je kako zelišče na naših planinah, ki povzroča kako nevarno bolezen.

Kazaze na Zili. („Kranjski suroveži.“) Čudno mnenje je vtepla nemčurska ljulika v naš še malo probujeni narodni življ v Zilski dolini — mnenje namreč, da je „Kranjec“ surov človek. In te neumnosti ni lahko izbiti ljudem iz glave. Radi tega me je pred kratkim jako iznenadila neka gospodinja, ki je bila na Brezjah. „Pa nisem verjela,“ mi je začela praviti, „da so Kranjci tako vljudni, bila je tam tudi neka družba, ki je imela kakih 30 goslarjev. Peli in godli so tako lepo, da bi bile najrajši celo noč poslušale. Neki učitelj in njegova žena sta pa prisledla k nam, in ko sta zvedela, da smo Zilanke, začela sta nam tako navdušeno govoriti o naši slovenski „šprahi“, da se nam je kar srce smejalo. Pa kako ti Kranjci »vkup držo«. Posebno lepo je, ker tudi »t' nobl« vse slovenski govore, pri nas pa hoče že vsaka pestunja, ki pride po dveh mesecih s strašnim rešetom na glavi iz Beljaka, ali celo z Dunaja, samo po nemški čvekati.“

Društveni dom v Žitarivasi. Kdor je zadnja štiri leta bral „Mir“, se bo gotovo spominjal različnih bojov, o kateri smo poročali ob raznih prilikah iz Žitarivasi in okolice. In kakšni so bili ti boji? Na eni strani preprosti kmet in delavec, na drugi mogočni grajščak Sajfric s svojimi hlapci, dninarji itd. Omenimo zadnje občinske volitve pred tremi leti, kako so tedaj obmetavali s snegom naše ljudi in jih na razne načine zasmehovali. Ob ustanovitvi našega „kr. soc. izobr. društva“, padalo je za našimi zborovalci kamenje; kako pa je bilo ob zadnjih državnoborskih volitvah, ve le tisti, ki je bil sam zraven. Omenimo le, da se je moralo zagovarjati pri sodnji nad 30 liberalcev samo iz naše občine. Do lanskega leta smo imeli tukaj vsaj eno gostilno, kjer smo morali zborovati. Ker pa se je že tudi ta gostilničar preobjedel slovenskega denarja, nikjer nismo bili več popolnoma varni pred napadi liberalcev. Da pa Slovenci pokažemo, da nismo zato tukaj, da bi našim nemškutarjem polnili žepe, ki nas zato samo prezirajo, sklenili smo, da v nobeni gostilni ne napravimo več kakega zborovanja, katera ima samo nemški napis in da se bomo tukajšnih nemškutarjskih gostiln sploh ogibali največ ko mogoče. Ko se je na lanskem občnem zboru socialne zveze sklenilo, da more prirediti vsako društvo ono zborovanje v korist delavskemu domu v Podljubelju, smo bili mi prvi, ki smo storili. Ker pa smo mogli zboro-

vati le v zasebnih prostorih, izkazalo se je, da je potreben društven dom v Žitarivasi bolj kakor kje drugod. Bojkot, ki smo ga napovedali našim gostilnam, rodil je lepši sad kot smo pričakovali. Gostilničar Glinik v Žitarivasi je ponudil nam svoje poslopje, da ga kupimo. Poročali smo isto s. k. socialni zvezi, ki nam je obljubila svojo pomoč, in poslopje se je pred par tedni kupilo. Veliko je veselje med našimi ljudmi radi novega doma. Ker pa je poslopje last slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško, ki si je s tem pridobila veliko na ugledu, lastnini in pa tudi na dolgih, si dovoljujemo prositi širšo javnost, naj nam pomagajo poravnati teh 7000 K, kolikor bo hiša stala s potrebnimi popravami vred. Vabimo pa tudi že danes k slovesni otvoritvi našega doma, katero napravimo dne 28. avgusta t. l., ob kateri priliki ustanovimo tudi „Slovensko stražo“. Natančen spored objavimo prihodnjič. Prosimo vse bližnje in dalnje rodoljube, da prihite nam na pomoč in našim junakom pomagajo. Darovali so že sedaj na naslov našega k. s. izobr. društva „Trte“ v Žitarivasi, pošta Miklavc, kamor se naj pošiljajo vsi darovi za naš „Narodni dom“ sledeči: Iz Žitarevasi: K. s. izobr. društvo „Trta“ 100 K, Vlč. g. župnik Zdravko Weis 20 K, Jožef Kurat 5 K, iz vasi Malčape, Josip Rutar 10 K, Juri Rutar 5 K, Silvester Rutar 2 K, Angela Rutar 1 K, Juri Hobel 5 K, neimenovan 5 K, Kajžer Tomaž 5 K, iz vasi Dule: Jožef Urban 10 K, oče Urbanov 5 K, Mojčika Urbanova 2 K, Jožef Gregorn 5 K, iz vasi Vinogradi: Juri Bohnicar 10 K, Jožef Bohnicar 5 K, Bojakova hiša v Pogrečah 10 K, Jožef Erbežnik električni strojnik, Železna Kapla 1 K, Elizabeta Erbežnikova 1 K, Jernej Brežjak v Plaznici (Št. Lipš) 10 K, neimenovan iz žitajske fare 5 K. Prisrčna hvala! Kdor hitro da, dykrat da. Živeli nasledniki!

Št. Lenart. (Vprašanje na učitelje naše šole.) Št. Lenartčani želimo od vas učiteljev odgovor v teh-le stvareh: 1. Zakaj se otrokom ni naznanilo, da ne bodo šli k sprejemu, če je res, da je voditeljica šole to že v petek, dne 15. t. m., ob 3. uri popoldan vedela? 2. Ali je resnična tukajšna govorica, da so morali šolarji v soboto, dne 16. t. m., že tri četrt na 9. uro biti zbrani v šoli in menda noben še na stranišče ni smel, ko se drugokrat vselej še le ob 9. uri zbirajo v šolskih sobah? 3. Ali se tedaj pri poku v šoli nič ne zamudi, če ena učiteljica ob 10. uri dalj časa zunaj okoli postaja? Dajte nam občanom v tem točen odgovor, da ne bomo mislili, da ste ravnali 16. julija samo iz sovraštva do naših duhovnikov!

Sveče v Rožu. (Preklic.) Ustanovni shod mladeniške zveze „Nada“ za Sveče, Št. Janž in okolico se ne vrši prihodnjo nedeljo, dne 31. t. m., ampak pozneje. Toliko onim, ki so že vabila prejeli! Dan ustanovitve in natančni spored pride pravočasno! Pripravlja se sedaj tudi velika — romantična igra „Repoštev“ ali „Duh v krkonoških gorah“, na katero opozarjamo že sedaj vse prijatelje našega društva!

Nevihita in toča po Koroškem. V noči od sobote na nedeljo 24. t. m. je po Koroškem razsajala strašna nevihta. V Celovcu je strela udarila baje na več krajih v strelovode, tako v strelvod na zvoniku farne cerkve, pri hotelu Verdino, kavarni Lerch itd. Po gorah je zapadel sneg, na Višarjah celo ped visoko. Po Zg. Zilski dolini se je vsipala toča, ki je uničila vso turščico in naredila precej škode tudi v rži, pšenici in oscu. Deteljišča so popolnoma zbita. Drava in druge reke so zelo narasle. Enake nevihte so razsajale tudi po Zg. Štajerskem in Zg. Avstrijskem.

Korte. (Slov. Straža. Cesta.) Mi smo sicer skoro popolnoma ločeni od sveta, skoro da zapuščeni in pozabljeni, vendar pa mi ne zabomo obmejnih bratov Slovencev. Tudi pri nas, kjer je še samo pet samostojnih kmetov in okoli 70 duš, se je ustanovila 10. julija podružnica „Slov. Straže“. Pristopilo je 34 udov, in udnine se je nabralo 200 K, drugih darov pa 40 K. Upamo, da se tudi nas ne bo pozabilo. — Večkrat smo že mislili, zakaj pravzaprav davke plačujemo, — za to tudi nas najdejo, če smo tudi tako skriti in pozabljeni, — ker nimamo prav nič od tega, in se za nas še čisto nič ni storilo, drugod pa brez potrebe mečejo denar za čisto nepotrebne reči. Že dolgo prosimo za cesto, ker zdaj sploh nobene nimamo, ki bi nas vezala z Obirskim in Železno Kaplo. Ta cesta je za nas življenjskega pomena, brez te ne bomo mogli shajati.

Korte. Zopet smo dobili svojega duhovnika; prišli so k nam č. g. Alojzij Huter, bivši župnik v Št. Lipšu. Prav hvaležni smo č. g. župniku, da se niso ustrašili našega kraja, in želimo samo to, da nas tako kmalo ne zapustite.

Medborovnica. Kakor znano, spada naš kraj in vas Resnica v občino ravno takega imena. Všolani smo pa z Resnico vred v Borovlje; torej tvorimo del borovške šolske občine. Vsled tega

volimo v boroveljski krajni šolski svet enega odbornika in enega namestnika. Do zdaj je bilo tako in imelo bi tako še ostati, ker pri nas letos še nismo imeli občinskih volitev. V tem šolskem svetu stamebtorovniška zastopnika g. Mihael Turk in kot njegov namestnik Mihael Oraže, oba iz Resnice. Borovljanci so volili 4 odbornike in tudi enega namestnika. Pri letošnjih volitvah v Borovljah so pa ti izvolili vseh 5 odbornikov in 2 namestnika kar sami iz Borovelj, in se menda hoče na ta način od naše občine v Borovlje vsolanim vašem zastopstvo vzeti. V tem nas pa potrjuje tudi to, ker se je boroveljski krajni šolski svet že konstituiral, ne da bi se vabilo k dotični seji sedanjega zastopnika naše občine. Kaj je vzrok temu, še ne vemo, vendar slutimo, da ti gospodje v Borovljah ne trpijo, da pošilja naša občina v ta šolski svet moža, ki je drugega prepričanja kot oni zgoraj, ki jim pove, da ljudje zahtevajo in hočejo imeti za slovenske otroke slovenske šole in slovenski veronauk, da znanje slovenskega jezika tudi Nemcem ne škoduje, ravno tako kakor Slovincem nemščina ne. Dalje, da šole niso lutrovske tempelne, da moramo Slovenci ravno tako plačevati in pomagati vzdrževati drage šole in bi se moralo tudi naše želje upoštevati. Sicer bi pa ne imeli veliko proti temu, da nas izrinete iz šolskega sveta, če boste plačali za nas šolske doklade tudi vi sami.

Medborovnica. (Smrt.) Dolga vrsta pogrebcev pomikala se je v pondeljek, dne 25. t. m., proti farnemu pokopališču v Glinjah. Umrli je po dolgi bolezni velespoštovani Gregor Trop p. d. Cepec v Medborovnici, priljubljen in spoštovan od domačih sosedov in daleč v okolici. Spoštovan, ker je bil tudi mož skoz in skoz, vzor pravega slovenskega kmeta in priden gospodar. Vedno vesel in šaljiv, ni mogel žaliti nikogar in tudi sam ni bil žaljen nikdar. Bil je tudi ud občinskega zastopa domače občine, odkar je v slovenskih rokah, in zato čutimo izgubo tega vrlega moža tembolj, ker je stal neomahljiv v Medborovnici takorekoč med samimi nasprotniki. Zdaj pa počiva na strani nekaj let prej umrlega tovariša Antona Sodja, ki je ravno tako kakor on za nas veliko prežgodal bil odpoklican s tega sveta. Domača požarna bramba ga je spremljala na zadnjem potu, in gliński pevci so mu zapeli krasno nagrobno. N. p. v m.

Prevalje. (Boj za našo hranilnico in posojilnico.) Bilo je lansko leto na občnem zboru, ko so naši nemškutarji, na čelu jim znani prevaljski župan in bivši kandidat nemško-nacionalne stranke, Leopold Pristov, podpirani od liberalne Celjske zveze, naskočili našo posojilnico. Izključili so iz odbora 5 naših najboljših kmetov, odstranili duhovnike in na njihovo mesto volili znane nemškutarje, štajercijance in Pristovove pristaše. Že so se veselili zmage in zadovoljno meli svoje roke, češ, posojilnica je naša. Robato so odganjali naše moze — stare odbornike, jih prezirljivo zasmehujoč: „Le pojte naprej! Vi pri posojilnici nimate nič več opraviti!“ Pa njihovega zmagozlasja je bilo kmalu konec, propadla je krivica in zmagala pravica: Občni zbor je bil ovržen in s tem razveljavljene tudi volitve, in dne 20. t. m. bi se imel, kakor smo že poročali, vršiti nov občni zbor in nove volitve. Zbrali so se naši možje, skoraj sami trdni, zavedni kmetje, prišli so kljub neugodnemu času, bil je namreč delavnik in doma toliko dela; košnja, žetev in setev, a prišli so, da ohranijo svoj denarni zavod v pravih, zanesljivih narodnih rokah; prišli so celo izpod Uršule, s Plata, Št. Danijela in Tolstega vrha, nekateri po dve do tri ure daleč, okoli 50 jih je bilo, zastopali so najmanj 100 deležev in poleg tega smo imeli še veliko število pooblastil. Zmaga bi bila torej gotovo naša in nasprotniki bi bili sramotno poraženi. Pa ko pridejo naši na volišče, se jim pove, ne ravno v lepi obliki, da občenega zbora ne bo in naj gredo domov. Reklo se je, da je bil prejšnji dan tukaj celjski revizor in ta je našel, da občni zbor ni pravilno sklican, ker ni bil razglašen 8 dni poprej v „Miru“; torej se ne more vršiti. Čemu ta komedija? Ali se ni že 3 tedne poprej v odborovi seji določilo, kedaj mora biti občni zbor? Zakaj se to ni pravočasno razglasilo v „Miru“? Kdo je temu kriv? In ako se je že občni zbor preložil, zakaj nam tega niste dali na znanje že prejšnji dan? Zakaj ste nam to prikrivali do zadnjega trenutka, dočim ste svoje somišljenike pravočasno obvestili, da jih ni bilo na volišče? Kako naj imenujemo tako ravnanje? Da bi se to od naše strani storilo nasproti vašim ljudem, oni bi od jeze vse razbili, naši pa naj bi ponižno molčali in tiho delali! Ne boš, Jaka! Opravičeno so bili naši ljudje vznevoljeni in ogorčeni, a obnašali so se dostojno! Kdo jim plača pot in povrne zamujeni čas? Nikakor ne mislite, da boste s takim početjem morda naše ljudi ostrašili in jih odvrgnili, da bi drugič ne prišli. Motite se! Ali

niste čuli, kako odločno so zatrjevali: „Ne, ostrašiti pa se ne damo! Drugič zopet pridemo in pride nas še enkrat toliko in če bi bilo treba, pridemo tudi o polnoči. Zdaj šele vemo, za kaj se gre. Zdaj smo šele prav spoznali naše navidezne prijatelje!“ In kako ste agitirali za občni zbor? Pod kakšnimi pretezami ste skušali dobiti pooblastila? Popraševali ste zadružnike, ali imajo kaj proti posojilnici, in če je kdo rekel, da nima nič proti, nagovarjali ste ga, da se naj podpiše; tako ste res pregovorili nekaj takih, katerim ni bilo jasno, za kaj se pravzaprav gre. O drugih rečeh raje molčimo. A vprašamo: ali je to pravilno, ali je to pošteno? Zakaj niste povedali popolne resnice? Zakaj niste povedali, da hočete iz odbora odstraniti tiste slovenske kmete, ki vam niso po volji in na njihovo mesto voliti nemčurje, Pristovove pristaše, kakor ste to storili lansko leto in kar bi gotovo radi storili tudi letos? Zakaj niste tudi našim ljudem povedali, da nočete, da bi bili pri posojilnici zraven tudi duhovniki, ali po vašem „črnuhelni“, kakor ste to zatrjevali pred ljudmi, ki so se vam zdeli bolj zanesljivi? Ah, ti duhovniki! Ti so vam napoti. Ko bi teh ne bilo, kako lepo bi šlo vse po vaši volji! Zakaj ste vedno vpili in begali ljudi, da delamo mi proti posojilnici, ko ste ravno vi tisti, ki hočete našo posojilnico zdaj, ko se je že tako lepo razvila in prinaša vsako leto okoli dve tisoč kron čistega dobička, spraviti v roke naših narodnih nasprotnikov? Ne, mi ne delamo zoper posojilnico, ampak za posojilnico, zakaj ravno mi hočemo, da ostane posojilnica po svojem prvotnem namenu v poštenih slovenskih rokah, kakor so to želeli tisti, ki so posojilnico ustanovili in to so bili slovenski kmetje in duhovniki — brez Pristova! Zakaj niste povedali, da hočemo mi obdržati vse stare odbornike razven Pristova, bivšega nemško-nacionalnega kandidata, ki pač ne spada v odbor slovenske posojilnice? Le bodite odkriti, govorite resnico in očitno pokažite svoje namene, kakor mi svojih namenov ne skrivamo. Naš klic, naše geslo je: Nemško-nacionalni kandidat Pristov vun iz posojilnice! Slovenski kmetje, na plan!

Brdo na Zili. (Kdo hujska?) V nedeljo, dne 24. julija, se je prav na jasn način pokazalo, kdo da hujska, ali vsaj hoče hujskati pri nas na Brdi. Brda je slovenska občina tik na zapadni slovensko-nemški meji. Po tej občini se Nemcem in našim breznačajnim nemškutarjem že dolgo sline cedijo; a do živega nam le ne morejo priti. Vsak tak napad so naši narodni pionirji končno odbili. Zdaj so začeli Nemci motiti naše ljudstvo z — denarjem „Südmarke“. V nedeljo po sv. maši trkalo je nekaj tujih mladih gospodičev po „placu“ na Brdi, in izvedeli smo, da zboruje ta dan „Südmarka“. Nekaj naših udeležilo se je zborovanja, katero je trajalo kakih 35 minut; kajti ko se je pokazal poslanec Grafenauer, je hitro udaril govornik še parkrat po „kranjskih hecarjih“, a potem je bilo glorijskega Grafenauer je takoj začel ugovarjati, narkar je stari študent zaklical: Gospod Grafenauer, saj nismo v parlamentu. Grafenauer: „Smo pa v gostilni! Jeli zborovanje javno ali po § 2?“ Narkar je dobil odgovor: Da je javno. Vprašamo: Je li bilo naznanjeno in dovoljeno od sl. c. kr. okr. glavarstva? Vsebinsko govora ni vredno razmotrivati. Cel govor je bil: „Renneisen“. Protestiramo pa zoper izraz, „da mi Slovenci na Koroškem ne moremo samostojno živeti, da smo odvisni in navezani na Nemce“. Ali niso Nemci ravnotako — če ne bolj — navezani na nas? Saj je govornik poudarjal, da se Nemcem zelo slabo godi. Naj jim pa „Südmarka“ pomaga! Zakaj vtikuje svoj zeleni nos v naše slovenske kraje? Udeležba je bila prav klavrna: Dva gosp. ljudska učitelja, dva c. kr. logarja, šest ali sedem gospodov iz Beljaka, en študent in štiri do pet takih obrazov, od katerih se more soditi, da prodajajo kri za groš. Predsedoval je naš nadučitelj, gosp. Martinjak. To je tisti „slovenski“ Martinjak, kateri je že večkrat poudarjal, da noče služiti nobeni stranki, ampak ostati samo učitelj. Zdaj ga poznamo! On je slišal govor, — in se je še zahvalil gospodom. Je li to značaj slovenskega učitelja? Mi pa bomo prav kmalu odgovorili „Südmarki“ in njemu. Zdaj smo hujskanja siti!

Logaves. (Zborovanje.) Tukajšnje izobraževalno društvo je imelo v nedeljo 24. julija zborovanje pri Urablju. Nabralo se je precej občinstva. Domači g. župnik so v zanimivem govoru naslikali zborovalcem zgodovino Lurda. Nato je tajnik „kršč. soc. zv.“ govoril o narodni obrambi; njegovim izvajanjem je sledilo občinstvo z navdušenjem. Potem pa so predstavljali domači fantje šaloigro „Zamujeni vlak“, ki je jako dobro uspela; vsi igralci so izvrstno rešili svoje vloge. Posebno čudili smo se onim, ki so takrat prvič nastopili. Le tako naprej! — Obžalovati pa moramo vendar,

da je sicer naše društvo le bolj na slabih nogah; kajti vsakemu je znano, da društvo ne more delovati in uspevati, če nima gmotnih moči. Upamo, da bo v kratkem drugače!

Svetnavas. (Utopljenka.) V ponedeljek so potegnili iz Drove neko neznan žensko, ki je očitno že več tednov bila v vodi. Obležena je bila v svilnato obleko, na njej so našli zlato uro in verižico in 45 K denarja.

Št. Vid v Podjuni. (Grozen požar.) Dne 23. t. m., proti 5. uri zvečer, je nastal grozen požar v Rikarjivesi, ki je v kratkem desetim posestnikom 26 večinoma velikih poslopij z vsem, kar je bilo v njih, upepelil. Ljudje so bili večinoma na polju, in ker se je ogenj vsled nastalega viharja hitro razširil, niso mogli kaj rešiti. Zgorelo jim je vse — nekaterim celo svinje. Škode je nad 120.000 kron. Pomilovanja vredni so naši pogorelci, ker so zaporedoma obiskani po nesrečah, kakor: po podjedih, suši, pred dvema letoma in letos pred dvema mesecema po toči. Zavarovani so sicer vsi, a za majhne svote, katere ne bodo nekaterim še za les zadostovale. — Vsi pogorelci so naše stranke, zato prosimo: „Usmiljena srca, pomagajte po nesreči prizadetim bratom, da si bodo mogli sezidati zase in svoje otroke zopet stanovanja“. (Darove sprejema tudi uredništvo „Mira“.) Bog plati vsakemu darovalcu že naprej!

Velikovec. (Kako pri nas volijo župana?) Neki hudomušni občinski volilec se je v družbi na originalen način ponorčeval iz velikovških občinskih odbornikov. Potem, ko se pri volitvah občinskih odbornikov izločijo že vsi nevarni volilci, se usedejo samo modri občinski svetniki in nesvetniki okoli okroglice mize. Na mizo postavijo velik pisker močnika, nad tem piskrom obesijo na strop eno bučo. Nato gledajo vsi v pisker, med tem pa odreže eden bučo na stropu, da ta pade v pisker z močnikom, da se slednji razkropi po radovednih občinskih odbornikih. In tisti, ki je najbolj oškropjen z močnikom, je izvoljen za župana. Vsi drugi odborniki ga nato pozdravijo s trikratnim „heil“, in županova volitev je končana.

Priznanje za zvesto službovanje. Kočijaž grofic Dubsky, lastnic gradu Waldhof v Dhoršah pri Celovcu, je praznoval pred kratkim petindvajsetletnico službovanja. V priznanje zvestega službovanja ste podarili grofici hčerkama kočijaža vsaki po eno hranilno knjižico z 200 K.

Strelo je udarila minoli torek popoldne proti trem v strelodod na hiši vrtnarja Zimmermana ob Ljubljanski cesti v Celovcu. Poškodovana je strelodod, druge nezgode ni bilo.

Letoviščarjev ob Vrbskem jezeru je letos mnogo manj, nego druga leta. Prišlo jih je sicer precej, a so tudi hitro odšli. Hotelirji zelo tožijo. Vrbljanom zlasti slaba prede. Letoviščarji se pritožujejo, da je letos ob jezeru posebno mnogo komarjev in drugega takega mrčesa in da nimajo miru pred njimi.

Društveno gibanje.

Djekše. Občni zbor društva „Trdnjava“ se vrši v nedeljo, 31. t. m., ob treh popoldne. Govora: O potovanju po Švici in narodni obrambi. Eden govornik pride iz Celovca.

Cerkvene vesti.

Župnijo Sele je dobil č. g. Josip Linasi, provizor v Apačah in župnijo Altenmarkt č. g. Jožef Dicker.

Župnijski konkurzni izpiti se vršijo letos 11., 12. in 13. oktobra.

Velikovec. (Romarjem na sv. Višarje.) Za tiste, ki so se oglasili za skupno romanje na sv. Višarje in se od Mostiča peljejo s posebnim vlakom v nedeljo, 7. avgusta popoldne, je najbolj pripravno, da so pri sv. maši v Št. Janžu nad Mostičem ob 8. uri. V Malem Št. Vidu isto nedeljo ne bo božje službe, pač pa v Št. Juriju in v Šmarjeti zjutraj točno ob pol sedmi uri.

Politične vesti.

Pruske sline po Trstu.

„Schlesische Zeitung“ je povodom znanih zadnjih protiaustrijskih demonstracij laške iredente objavila članek o razmerju med Lahi in Avstrijo z ozirom na Trst in Trentin. Trdi pa tudi, da je na usodi Trsta v veliki meri zainteresirana tudi — Nemčija. Trst da je edino trgovsko pristanišče ob Sredozemskem morju, ki je v rokah — nemškega plemena! V smislu Bismarck-

ove oporoke smatrajo Nemci Trst kot prehodno točko za nemški gospodarski in politični „Drang nach Osten“. „Schl. Ztg.“ priznava kar naravnost, da si nemštvo nikdar ne pusti odtrgati Trsta na korist Italiji. Imamo torej dvojno iredento, laško na jugu, na severu pa nemško.

Rusija in Japonska

ste podpisali pogodbo, da boste medsebojno varovali v vzhodni Aziji svoje postojanke. Posledica tega bo, da bo Rusija prestavila mnogo vojakov iz Azije na nemško in avstrijsko mejo.

Angleška zbornica

je sprejela zakon o ženski volilni pravici z 299 proti 190 glasovom. Na Norveškem jo žene že imajo.

Kaj je novega po svetu.

Marijino češčenje in dr. Angerer. V Solnogradu se je vršil prejšnji teden svetovni Marijanski shod. Zastopani so bili na njem tudi Slovenci, ki so vzbudili splošno pozornost vsled lepote slovenske pesmi in blagovčnosti slovenske govornice. Francozje, Lahi, Nemci in zastopniki drugih narodnosti so občudovali našo narodno nošo, v kateri so se udeležile shoda nekatera slovenska dekleta. Shod je bil velikanska manifestacija Marijinega češčenja. Brezvercem in nasprotnikom katoliške vere ta shod ni dal miru. Sklicali so v Solnograd protishod, ki pa je doživel pravi fiasko. Značilno za ta protishod je, da se ni mogel vršiti brez neizogibnega deželnega poslanca in c. kr. profesorja dr. Hans Angererja, ki se je v družbi s proslulim profesorjem Wahrmondom, poslancem Preusslerjem in znanim lutrovskim pastirjem Hegemannom iz Ljubljane razburjal proti — papežu zaradi boromejske enciklike.

Zlatomašnik opat Ogradi. Prečastiti gosp. opat celjski, Franc Ogradi, obhaja dne 31. t. m. petdesetletnico mašništva.

Slovesna otvoritev Prešernove koče na Stolu. Kranjska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ otvori slovesnim potom v nedeljo 31. julija Prešernovo kočo na Stolu. Ob 10. uri popoldne se na vrhu Stola služi sv. maša, na kar se koča blagoslovi in slovesno otvori. Po otvoritvi prosta zabava. K obilni udeležbi vabi najvljudneje vse člane in prijatelje „Slovenskega planinskega društva“

odbor Kranjske podružnice „S. P. D.“

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začetni blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

115 doktorjev prava je bilo prejšnji teden promoviranih na dunajski univerzi. To je doslej najvišje število, ki se je kdaj doseglo na tej univerzi.

Štrajkujoče ženske in mesarji. Zaradi drginje mesa so v Klosterneuburgu začeli odjemalci proti mesarjem štrajkati. Štrajkujoče ženstvo je nastavilo paznice, ki so morale paziti, da nihče ni šel kupovat mesa. Razjarjeni mesarji pa so ženske pretepli. Red je napravila policija.

Poljske slavnosti. Poljaki so praznovali v Krakovu od 15. do 17. julija 500letnico slavne zmage Poljakov nad nemškimi križarji pri Grunewald. Moč Nemcev je bila s to poljsko zmago za več stoletij strta in nemško prodiranje na vzhod za dolgo ustavljeno. Kralju Jagellu, ki je vodil v boj zmagovite Poljake, so odkrili krasen spomenik, ki ga je daroval poljski glasbenik Paderewski in je stal pol milijona kron. Pri slavnosti so bili zastopani tudi Slovenci. Tudi ameriški Poljaki so praznovali 15. julij, dan poljske zmage. V Čikagu so Poljaki imeli obhod po mestu.

Ovratniki in manšete se podražijo. Društvo avstrijskih tovarnarjev perila naznanja z okrožnico na avstroogrsko trgovino s podrobno razprodajo, da se z 31. julijem zvišajo cene ovratnikov in manšet.

V okrožnici se navaja vzroke: Stalne visoke cene bombaža, zlasti pa vedno podraževanje proizvodnih stroškov, ki so bili letos spomladi povod za večtedenski boj zaradi plač v dunajski perilni branži. Poudarja se tudi, da so v Avstro-Ogrski za ovratnike in manšete cene kljub njihovi najboljši kakovosti najnižje in da bo sedanjemu povišanju cen od strani proizvajalcev čisto gotovo sledilo podražanje imenovanih izdelkov v podrobni razprodaji.

Svarilo!

Schicht-ovo milo je pravo

samo z imenom

Schicht

in z znamko „Jelen“.

Tržne cene v Celovcu

21. julija 1910 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov	
	od do		(biren)	
	K	v	K	v
Pšenica	—	—	—	—
Rž	16	—	16	95
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	16	54	13	46
Oves	16	—	16	50
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	25
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	8	—
„ kislo	3	70	6	—
Slama	4	—	6	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) 1 kg	3	—	3	20
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	40	2	80
„ surova, 1 „	2	—	2	10
Svinjska mast 1 „	2	20	2	30
Jajca, 1 par	—	13	—	16
Piščeta, 1 „	2	40	2	80
Race	3	80	4	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³ .	3	—	3	40
30 „ „ mehka, 1 „ .	2	50	2	80
Ž i v i n a	Počet		100 kilogramov	
	od do		žive vage	
	v k r o n a h		zaklana	
Konji	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—
Voli, pitani	480	—	82	—
„ za vožnjo	370	406	—	—
Junci	220	—	—	—
Krave	240	480	—	—
Telice	200	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—
Prasete, plemena	24	48	—	—
Ovce	—	—	—	—
Ž i v i n a	Počet		100 kilogramov	
	od do		žive vage	
	v k r o n a h		zaklana	
Konji	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—
Voli, pitani	480	—	82	—
„ za vožnjo	370	406	—	—
Junci	220	—	—	—
Krave	240	480	—	—
Telice	200	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—
Prasete, plemena	24	48	—	—
Ovce	—	—	—	—

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5%.
Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilno, kreditno in stavbeno društvo

reg. zadr. z omej. por.
Centrala **Dunaj**, VI., Theobaldgasse 4.

Državna
kontrola.

Domači hranilniki

se oddajajo brezplačno.

Loterijske številke 23. julija 1910:

Gradec 54 1 61 25 21
Dunaj 88 83 7 5 17

C. in kr. intendantca 3. voja.

Št. 6359 I. 1910.

AVISO

zaradi zakupne oddaje sena, slame, drvá in pre-moga za v postajah

Trst	vojaškem pre-skrbovališču v	Trstu	16.
Koper . . .	okrajnem glav-arstvu v	Sežani	17.
Bazovica . .	obč. uradu v	Tolminu	19.
Sežana . . .	vojaškem pre-skrbovališču v	Kanalu	20.
Tolmin . . .	okr. glav-arstvu v	Mariboru	22.
Kanal	voj. preskrbov. v	Ptuj	23.
Maribor . . .	obč. uradu v	Gorici	24.
Straš	voj. fil. preskrb. v	Korminu	25.
Ptuj	občinskem uradu v	Celju	26.
Gorica	okr. glav-arstvu v	Sl. Bistrici	27.
Kormin . . .	voj. preskrbov. v	Trbižu	29.
Celje	obč. uradu v	Bovcu	30.
Sl. Bistrica .	okr. glav-arstvu v	Radgoni	31.
Trbiž	voj. preskrbov. v	Celovcu	1.
Naborjet . .	okr. glav-arstvu v	Št. Vidu na Gl.	2.
Rabl	voj. preskrbov. v	Volšperk	3.
Bovec	okr. glav-arstvu v	Brucku na Muri	5.
Radgona . . .	voj. preskrbov. v	Judenburg	6.
Celovec . . .	okr. glav-arstvu v	Ljubljani	7.
Št. Vid na Glini	voj. preskrbov. v	Gradišcu	9.
Volšperk . . .	obč. uradu v	Trzinu	10.
Bruck n. M.	voj. fil. preskrb. v	Beljaku	12.
St. Marein . .	obč. uradu v	Kočah	13.
Judenburg . .	okr. glav-arstvu v	Poreču	14.
Ljubljana . .	obč. uradu v	Rovinju	15.
Gradišče . . .	voj. preskrbov. v	Gradcu	16.
Trzin			
Beljak (Jezero)			
Koča			
Poreč			
Rovinj			
Gradec			

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo pri gori navedenih obravnavalnih mestih razgrnjeni razglasi in zvezki pogojev, kateri zadnji se dobivajo zastoj pri vojaških preskrbovalnih skladiščih.

V Gradcu, julija 1910.

C. in kr. intendantca 3. voja.

Večje posestvo

želi kupiti proti gotovini arijec. Posestvo naj obstoji večinoma iz sečnega gozda in pašnikov. Pismene, zelo podrobne ponudbe s ceno in v nemškem jeziku pisane naj se pošljejo na gosp. Hubert Friedl sen., Dunaj V/1. Uspešno posredovanje se honorira.

RŽ se prodaja najdražje Manče - mlinu. Nakup vsaki dan v skladišču: Celovec, Heuplatz šte. 17.

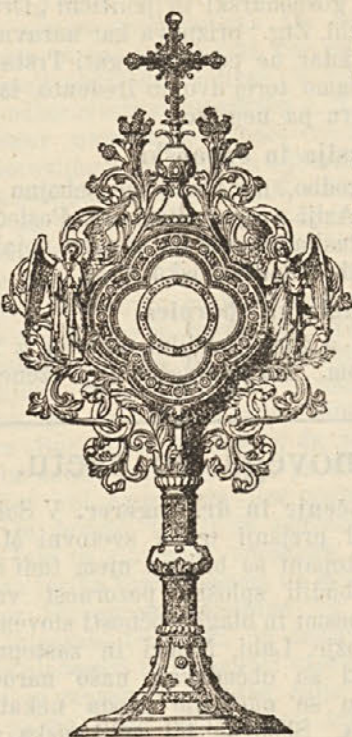
Na Bledu Mlino

otvoril sem svojo prenovljeno restavracijo z lepim salonom, senčnatim vrtom ob jezeru in 16 sobami za tujce, ter se priporočam izletnikom za obisk.

Franc Mandelc,
gostilničar.

Trgovski učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri L. Ažmanu, Šmihel nad Pliberkom, Spodnje Koroško.

Naznanilo otvoritve obrti!

Podpisani naznanjam velečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom, da otvorim dne

1. avgusta t. l. v Celovcu, St. Veiterstraße 13, svojo novo, dobrourejeno delavnico za cerkveno orodje in posode.

Izdeloval bom vsa v pasarsko stroko spadajoča dela strogo solidno in vestno. Izvrševal bom tudi vsakovrstna popravila trpežno in po nizki ceni.

Priporočam se najtopleje velečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom ter beležim

z vsem spoštovanjem

Albin Klešnik,
pasar.

Hlapec za navadna gospodarska dela lahko takoj dobi službo. Razun popolne oskrbe (hrana, stanovanje, perilo) prejme (po svoji porabnosti) mesečno 25 do 30 K plače. **Miha Keršič**, posestnik, Podklošter.

Vabilo

na

= občni zbor =
Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah

(registrirane zadruge z neomejeno zavezo),

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. avgusta 1910, ob 3. uri popoldne, v hranilničnih prostorih „pri Šteklu“ s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1909.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Čitanje revizijskega zapisnika.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Louske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Družinska hiša naprodaj

v Čahorčah, občina Kotmarayes, 2 uri od Celovca, enonadstropna, prenovljena, ima 12 sob in 2 kuhinji, pripravna za letovišcarje ali kot gostilna. Sedaj je docela oddana kot najemna hiša in donša 50 do 60 kron na mesec. Pri hiši je mali sadni in zelenjadni vrt. Posestvo obsega skupno 8 orolov, in sicer 5 orolov gozda, drugo polja in travnikov. Za dva repa je pravice do paše. Proda se skupno za 12.000 kron. — Tik ležeče malo posestvo v obsegu 8 orolov sveta s posetvijo vred je za 6000 kron naprodaj. Dopise sprejema in pojasnila daje samo lastnik **Martin Rom** v Otočah št. 10, pošta Celovec.

Naprodaj je 40 panjev, cena po dogovoru. Več pove Simon Božič v Tucah št. 11, p. Žrelc pri Celovcu.

! Učenec !

se takoj sprejme od poštenih kmečkih starišev v špecerijski trgovini **Franc Kenda**, Celovec, St. Rupprechtsstrasse.

Superfosfat

mineralno in animalično, najbolj priznano, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilno sredstvo fosforove kisline

za vsako zemljo.

Vsebina strogo zajamčena. Zajamčen najhitrejši učinek, najboljši uspehi.

Za pomladansko obdelovanje neogibno potreben.

Dalje

amoniakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate

odposiljajo vse

tovarne umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Pisarna: **Praga, Prikopi 17.**

Tkalnica — razpošiljalnica Jos. Souček, Nachod 143

razpošilja 5 kg za poskušnjo

40 m prima ostankov K 17—

cefir, posteljno perilo, modni tisk, flanel, oksford tkanino itd.

40 m prima kanafas K 17—

25 m orjaške tkanine » 11—

23 m batist-tkanine » 12-50

23 m specialne tkanine » 16—

6 platnenih trdnih prima rjuh 150/200 cm. » 17—

6 pristno platnenih rjuh 150/220 cm zelo fina roba » 15-80

Pošilja se le po povzetju.

Za neugajajoče se vrne denar!

Vzorci robe na željo poštnoobratno. Ceniki zastoj.

Pri 2 zavojih se pošlje franko!

Izborni nakupni vir za trgovce in krošnjarje, tudi na zasebnike!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarna vloga **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoilje.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Sest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8— za kom.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.